

Raport RODZINA

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Raport RODZINA

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

wrzesień 2018

Spis treści

Program „Rodzina 500+”	6
Program „Maluch+”	7
Program „Dobry Start”	9
Karta Dużej Rodziny	10
Program „Senior+”	11
Program na rzecz Aktywności Osób Starszych (ASOS)	12
Program „Opieka 75+”	13
Program „Za Życiem”	14
Solidarnościowy fundusz wsparcia niepełnosprawnych	14
Wyższe świadczenia dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów	15
Rekordowy wzrost renty socjalnej	16
Środowiskowe domy samopomocy	17
Warsztaty terapii zajęciowej	17
Infografiki	19

Szanowni Państwo,

nie bez powodu w listopadzie 2015 r. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zmieniło swoją nazwę. Dodanie do niej członu „Rodziny” jest potwierdzeniem tego, co obiecywaliśmy Polakom w kampanii wyborczej – że właśnie Rodzina jest i będzie naszym priorytetem. Mogli się Państwo o tym przekonać obserwując powstawanie kolejnych programów rządowych takich jak „Rodzina 500+”, „Maluch +” czy ostatnio „Dobry start”. Programy te stanowią realne wsparcie dla rodziców, którzy do tej pory z obaw o bezpieczeństwo ekonomiczne czy brak miejsca w przedszkolu zwlekali z decyzją o kolejnym (lub nawet pierwszym) dziecku, a pod koniec sierpnia drżeli na myśl o zakupie wyprawki do szkoły.

Nie zapominamy też jednak o naszych seniorach – zarówno tych bardziej, jak i mniej samodzielnych, oraz o osobach niepełnosprawnych. Programy „Senior +”, „Opieka 75+” czy kompleksowy program wsparcia „Za Życiem” to tylko niektóre z naszych działań.

My znamy polskie rodziny, znamy ich potrzeby, problemy i obawy, i robimy wszystko co w naszej mocy, by na nie odpowiedzieć. Właśnie dlatego tylko od stycznia do końca lipca br. na świadczenia 500+ przekazano 13 mld 425 mln zł. Dzisiaj programem „Rodzina 500+” objętych jest 2,459 mln rodzin, a uprawnionych do świadczenia jest 3,755 mln dzieci do 18. roku życia. Z kolei podjęte po 2015 r. zmiany w obszarze opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 spowodowały znaczny przyrost liczby miejsc opieki nad maluchami. Na koniec 2015 r. funkcjonowało ok. 84 tys. takich miejsc, natomiast na koniec 2018 r. szacuje się, że będzie ich ok. 143 tys. To wzrost o ok. 70%.

Nie spoczywamy jednak na laurach. Pracy jest dużo, ale zapewniam, że wciąż działamy i będziemy działać na rzecz poprawy sytuacji polskich rodzin, czego przykładem jest działający od tego roku szkolnego program „Dobry start”. Więcej na temat działań Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w tym zakresie dowiedzą się Państwo z niniejszej publikacji, do zapoznania się z którą serdecznie zachęcam.

Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Program „Rodzina 500 +”

„Rodzina 500+” to program systemowego wsparcia polskich rodzin wprowadzony z myślą o poprawie ich sytuacji materialnej oraz stworzeniu warunków ułatwiających podejmowanie decyzji o powiększeniu rodziny.

W praktyce program „Rodzina 500+” to **500 zł miesięcznie na każde drugie i kolejne dziecko niezależnie od dochodu**. Wsparcie na pierwsze lub jedyne dziecko przysługuje także rodzinom o niskich dochodach. W tym ostatnim przypadku obowiązuje kryterium dochodowe w wysokości 800 zł lub 1200 zł netto. Podwyższone kryterium (1200 zł) ma zastosowanie do tych rodzin, które wychowują dziecko niepełnosprawne.

Program „Rodzina 500+” to **6000 zł netto rocznego wsparcia na dziecko**.

Wsparciem z programu „Rodzina 500+” objęte są również **dzieci do 18 roku życia, umieszczone w pieczy zastępczej** (rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka oraz placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego). Przysługuje na nie dodatek wychowawczy w wysokości świadczenia wychowawczego.

Według danych z lipca br. wsparciem z programu „Rodzina 500 +” zostało objętych **2,459 mln rodzin**, a uprawnionych do świadczeń było **3,755 mln, czyli 54,3% wszystkich dzieci do 18. roku życia**. Spośród wszystkich rodzin, które otrzymują świadczenie wychowawcze 500+, **ok. 378,9 tys. to rodziny wielodzietne** (w porównaniu z czerwcem 2018 r. nastąpił wzrost liczby rodzin wielodzietnych uprawnionych do świadczenia wychowawczego o 2,7 tys. rodzin).

Tylko **od stycznia do końca lipca br.** na świadczenia 500+ przekazano 13,425 mld zł. **Od początku programu do rodzin trafiło ponad 54,779 mld zł.**

Świadczenie wychowawcze – bo tak nazywa się wsparcie z programu „Rodzina 500+” – **nie jest liczone do dochodu** przy ustalaniu prawa do świadczeń z innych systemów wsparcia. Dotyczy to w szczególności świadczeń rodzinnych, świadczeń z pomocy społecznej oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Co ważne, **świadczenie wychowawcze jest nieopodatkowane**, czyli przysługuje w pełnej wysokości.

Po ponad dwóch latach funkcjonowania programu „Rodzina 500+” można stwierdzić, że **spełnia postawione przed nim cele** – jest inwestycją w rodzinę, wyraźnie zredukował ubóstwo i przyczynił się do wzrostu urodzeń.

Dzięki programowi **coraz mniej osób korzysta ze świadczeń pomocy społecznej i pomocy w zakresie dożywiania**. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w 2017 roku w stosunku do 2016 roku spadła o 10%, a w stosunku do okresu do 2015 roku – aż o 19% (1 769 402 w 2015 roku wobec 1 433 650 osób w 2017 roku).

Znacząco zmniejszyła się skala ubóstwa skrajnego. W ubiegłym roku stopa ubóstwa skrajnego wyniosła 4,3%, podczas gdy w 2016 r. było to 4,9%, a w 2015 roku – aż 6,5%. W 2017 roku urodziło się ok. 402 tys. dzieci. To o 20 tys. więcej dzieci niż rok wcześniej.

Co ważne, wbrew głośnym zapowiedziom totalnej opozycji, w przypadku program „Rodzina 500+” nie można mówić ani o marnotrawieniu pieniędzy przez rodziny, ani o jego dezaktywizacyjnym wpływie na rynek pracy. Zauważalny jest natomiast wzrost konsumpcji, związany z lepszą sytuacją rodzin. Podniósł się standard życia rodzin pobierających świadczenie wychowawcze, pozwalając rodzinom żyć w poczuciu większego bezpieczeństwa finansowego.

Należy pamiętać, że **wsparcie w ramach programu jest przyznawane na wniosek.** Prawo do świadczenia wychowawczego 500+ jest ustalane **na okres roku – od 1 października danego roku do 30 września kolejnego roku.** Korzystanie ze wsparcia w nowym okresie świadczeniowym wymaga złożenia nowego wniosku. Do programu „Rodzina 500+” można przystąpić w dowolnym momencie.

Warto tu podkreślić, że w wyniku uchwalenia przez parlament w połowie lipca ub.r. pakietu zmian dla rodzin przygotowanego przez Ministerstwo Rodziny, ujednoczony został termin składania wniosków o różne formy wsparcia. W efekcie już **od 1 sierpnia można składać wnioski o świadczenia wychowawcze, ale także o świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego czy o wprowadzone w tym roku świadczenie dobry start.** Przyjęte rozwiązanie to z jednej strony oszczędność czasu dla rodzin, a z drugiej usprawnienie pracy urzędników, którzy szybciej rozpatrzą złożone przez rodziny wnioski. W myśl nowych przepisów – począwszy od 2018 roku – zainteresowani po raz pierwszy mogą składać wnioski o wszystkie te świadczenia drogą elektroniczną już od 1 lipca.

Program „Maluch+”

„Maluch+” to program wspierający rozwój instytucji opieki nad najmłodszymi dziećmi – żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów. Wszystko po to, by rodzice mogli spokojnie godzić życie rodzinne z zawodowym, nie martwiąc się o to, czy znajdzie się dla ich dziecka miejsce np. w żłobku.

Od 1 stycznia 2018 r. obowiązują nowe przepisy dotyczące opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Co się zmieniło dzięki nowelizacji ustawy?

Dzisiaj są **większe niż w latach poprzednich możliwości założenia żłobka** – rozszerzono katalog podmiotów mogących zakładać żłobki i kluby dziecięce (o inne niż gminy jednostki samorządu terytorialnego oraz instytucje publiczne), a także katalog osób mogących być lub mogących zatrudniać dziennych opiekunów

(dzisiaj dziennym opiekunem może być również osoba fizyczna prowadząca działalność na własny rachunek lub zatrudniona przez inne niż gminy jednostki samorządu terytorialnego, a także przez instytucje publiczne i osoby fizyczne).

To jednak dopiero początek. **Zniesiono bowiem obowiązek posiadania w żłobku co najmniej dwóch pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci.** Obowiązek ten był pozostałością po czasach, gdy do żłobków uczęszczały w dużej liczbie dzieci do 1. roku życia, a dzieci leżakowały w stacjonarnych dużych łóżeczkach, i w związku z czym konieczna była osobna sala. Obecnie w żłobkach w zasadzie nie ma maluchów do 1. roku życia, a dzieci korzystają z rozkładanych, lekkich leżaczków, które w każdej chwili mogą być rozłożone przez personel. Zmiana ta ułatwi powstawanie nowych miejsc opieki oraz zmniejszy koszty prowadzenia takich instytucji.

Wprowadzono również **możliwość przebywania dzieci w klubach dziecięcych do 10 godzin i dookreślono, że w klubie dziecięcych może przebywać maksymalnie 30 dzieci.** Wcześniej kluby dziecięce nie stanowiły wystarczającej alternatywy dla żłobka ze względu na ograniczenia w zakresie liczby godzin, jakie dziecko mogło spędzić w klubie dziecięcym w ciągu dnia. Aby zdynamizować ich powstawanie zrównano wymogi dla żłobków i klubów dziecięcych, a jednocześnie uczyniono z klubów dziecięcych mniejsze, bardziej kameralne instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, łatwiejsze do zakładania niż żłobek. Co więcej wprowadzono zapis umożliwiający prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego w jednym lokalu z przedszkolem, co jest szczególnie ważne dla rodziców mających dzieci w wieku przedszkolnym i żłobkowym. **Obniżono też koszty prowadzenia żłobka oraz klubu dziecięcego** poprzez zwolnione ich z opłat z tytułu trwałego zarządu, użytkowania i użytkowania wieczystego, oraz zwolniono z podatku od nieruchomości.

Z kolei poprzez wprowadzenie norm żywieniowych oraz obowiązku odbywania przez opiekunów i wolontariuszy cyklicznych szkoleń z zakresu pierwszej pomocy, a także możliwość powołania przez rodziców rady rodziców, **zwiększono bezpieczeństwo dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych.**

By ułatwić rodzicom znalezienie interesującej ich instytucji opieki nad dziećmi do lat 3, **zwiększono liczbę informacji zawartych w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych oraz w wykazie dziennych opiekunów i podmiotów ich zatrudniających** (m.in. o godziny otwarcia, wysokość opłat, liczbę zapisanych dzieci, dane ułatwiające kontakt z instytucją – adres e-mail i numer telefonu, informacje, czy żłobek lub klub dziecięcy jest dostosowany do potrzeb dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki).

Podjęte po 2015 r. zmiany w obszarze opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 spowodowały **intensywny przyrost liczby miejsc opieki nad maluchami.** Na koniec 2015 r. funkcjonowało ok. 84 tys. takich miejsc, natomiast na koniec 2018 r. szacuje się, że będzie ich ok. 143 tys. Jest to wzrost o ok. 70%.

Do 2016 r. dzięki programowi „Maluch+” powstało średniorocznie ok. 4 tys. miejsc opieki.

Wprowadzone w programie zmiany pozwoliły na utworzenie w edycji 2017 ok. 8 tys. miejsc, a **w 2018 r. przekazano środki na utworzenie ok. 24,5 tys. miejsc oraz na dofinansowanie funkcjonowania ok. 56 tys. miejsc.**

Co ważne, rozwiązania dedykowane specjalnie dla gmin, w których nie funkcjonują żadne żłobki, spowodują, że w 102 gminach utworzony zostanie klub lub żłobek, co oznacza wzrost liczby gmin, w których funkcjonują instytucje, o ok. 11%.

Wyżej opisane działania skutkują **wzrostem wskaźnika użłobkowania** (odsetek dzieci objętych opieką instytucjonalną łącznie z nianiami) dzieci w wieku od ukończenia 1. roku życia do ukończenia 3. roku życia. **W 2015 r. wynosił on 12,4%, w 2017 r. – 16%. Szacuje się, że na koniec 2018 r. wynosić będzie aż 19,5%.**

W programie „Maluch+” 2019 wzrosną kwoty dofinansowania dla gmin do utworzenia nowego miejsca. W module kierowanym do gmin, w których nie funkcjonuje żadna instytucja – z 20 tys. zł do 30 tys. zł, a w module dla pozostałych gmin – z 20 tys. zł do 22 tys. zł. Kwota dofinansowania utworzenia nowego miejsca u dziennego opiekuna wyniesie do 5 tys. zł. Dofinansowanie kierowane do podmiotów niepublicznych pozostanie na poziomie roku 2018 r. i wynosić będzie 10 tys. zł do utworzenia miejsca w żłobku lub klubie dziecięcym i 5 tys. zł u dziennego opiekuna.

W sumie na program „Maluch+” 2019 przeznaczona się 450 mln zł.

Program „Dobry start”

Wprowadzony w tym roku program „Dobry start” to inwestycja w edukację polskich dzieci i wsparcie rodzin w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego.

– Powakacyjny powrót do szkoły wielu rodzicom spędza sen z powiek. Nowy rok szkolny to nowe podręczniki, zeszyty, przybory szkolne, ale też buty i ubrania. Wyprawka szkolna to spory wydatek, dlatego chcemy pomóc w tym niełatwym dla wielu z Państwa momencie – zapowiadał Premier Mateusz Morawiecki.

Program to 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. **W tym roku świadczenie trafi do 4,6 mln uczniów.** Co ważne, **rodziny otrzymają wsparcie bez względu na dochód.** Świadczenie dobry start jest zwolnione od podatku. Nie podlega też egzekucji ani wliczeniu do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z innych systemów wsparcia.

Świadczenie dobry start przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 lat. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24. roku życia. **Program obejmie dzieci wychowujące się zarówno w rodzinach, jak i te przebywające w pieczy zastępczej.**

Aby otrzymać wsparcie, należy złożyć wniosek. Może to zrobić mama, tata lub opiekun dziecka. Wniosek o świadczenie dla dzieci, które przebywają w pieczy zastępczej składa rodzic zastępczy, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka lub dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Wniosek o świadczenie z programu „Dobry Start” będzie można składać przez internet lub drogą tradycyjną w tych samych instytucjach, co wniosek o 500+, czyli w urzędzie miasta lub gminy, ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostce wyznaczonej w gminie (np. w centrum świadczeń). Wnioski o świadczenie dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej będą z kolei realizowane przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

W 2018 roku na realizację programu „Dobry Start” rząd przeznaczy z budżetu państwa ok. 1,4 mld zł. Koszty obsługi programu wyniosą 46,4 mln złotych. Już w momencie rozpoczęcia roku szkolnego do polskich rodzin trafiło niemal 890 mln zł.

Karta dużej rodziny

Karta Dużej Rodziny to obok programów „Rodzina 500 +”, „Maluch +” i „Dobry start” kolejna forma wsparcia finansowego rodzin z dziećmi. Jest to **system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+** zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych.

KDR zapewnia zniżki przy zakupie jedzenia i kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Obniża także koszty rachunków za usługi telekomunikacyjne czy bankowe. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia.

Obecnie w ramach programu KDR zniżki dla rodzin wielodzietnych oferuje ponad 4,2 tysiąca firm i instytucji w ponad 18 tys. lokalizacji.

Do tej pory zostało wydanych ponad 1,97 mln kart, w tym 1,14 mln dla dzieci i 0,77 mln dla rodziców. Z systemu ulg i zniżek korzysta aż 440 tys. rodzin wielodzietnych, w których wychowuje się 1,16 mln dzieci.

Wskazuje to na coraz większą popularność Karty, a także na to, że rodzin wielodzietnych wciąż przybywa – w sumie w całej Polsce jest ich ok. 523 tysięcy.

Od 1 stycznia 2017 r. zadanie pozyskiwania Partnerów Karty Dużej Rodziny realizuje Związek Dużych Rodzin Trzy Plus. Już w 2017 r. odnotowano znaczący wzrost liczby Partnerów oferujących uprawnienia rodzinom wielodzietnym na podstawie Karty Dużej Rodziny.

Od początku 2018 r. Karta Dużej Rodziny może być używana w formie aplikacji na urządzenia mobilne, dzięki czemu korzystanie z niej jest możliwe od razu po jej przyznaniu przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta – bez konieczności oczekiwania na wydruk plastikowego nośnika. Uwaga, **plastikowa karta pozostaje w obiegu,** a z obu form można korzystać wymiennie.

Dzięki nowelizacji dotychczasowych przepisów **uprawnienie do Karty Dużej Rodziny zyskają wszyscy rodzice, którzy kiedykolwiek posiadali na utrzymaniu co najmniej trójkę dzieci. Nowe rozwiązanie zacznie obowiązywać początku 2019 roku.**

Program „Senior+”

„Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność” to dokument wyznaczający kluczowe kierunki działań rządu na rzecz osób starszych. Dokument stanowi historyczne opracowanie, bowiem wszystkie obowiązujące do tej pory programy na temat polityki senioralnej miały charakter ramowy. W związku z tym, nie przewidywały szczegółowych rozwiązań w zakresie polityki wobec osób starszych. **Polityka społeczna wobec osób starszych 2030, jako pierwszy dokument rządowy wyznacza konkretne obszary działań, a – co najważniejsze – wskazuje podmioty bezpośrednio odpowiedzialne za ich realizację.**

Do jednych z najważniejszych działań, realizowanych w ramach polityki senioralnej w ciągu ostatnich trzech lat, należy zaliczyć skierowany do jednostek samorządu terytorialnego **Program Wieloletni „Senior+” na lata 2015 – 2020.** Jego celem jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów poprzez rozbudowę sieci Dziennych Domów „Senior+” i Klubów „Senior+”.

Od 2017 roku program „Senior+” **jest realizowany w formule rozszerzonej.** Najważniejsze zmiany polegały m.in. na wprowadzeniu możliwości tworzenia Klubów „Senior+”, które są uproszczoną formą placówek „Senior+”. Kluby „Senior+” cechują się mniejszymi wymogami w zakresie standardu lokalowego, osobowego i organizacyjnego. Tym samym są doskonałą ofertą dla mniejszych gmin, które dysponują ograniczonymi środkami finansowymi i lokalowymi.

Zmiany polegają również na przekazaniu urzędом wojewódzkim spraw związanych z zawarciem i rozlicze-

niem umów w celu usprawnienia realizację programu. Na uwagę zasługuje również **podwyższenie dofinansowania z 200 zł do 300 zł miesięcznie na 1 seniora** w ramach kosztów funkcjonowania placówki dziennego domu „Senior+”, a także **zwiększenie maksymalnej kwoty przeznaczanej na utworzenie takiej placówki z 250 tys. zł do 300 tys. zł.**

W ramach programu „Senior+” jednostki samorządu terytorialnego mogą ubiegać się o dotację na utworzenie lub wyposażenie placówki (300 tys. zł w przypadku dziennego domu „Senior+” oraz 150 tys. zł w przypadku klubu „Senior+”), a także na zapewnienie funkcjonowania już istniejących placówek. Kwota dofinansowania na utrzymanie jednego miejsca wyniesie miesięcznie do 300 zł w dziennym domu „Senior+” oraz do 200 zł w klubie „Senior+”.

W ramach edycji 2018 programu „Senior+” na realizację przeznaczono rekordową kwotę – 80 mln złotych.

Efektem dofinansowania w ramach tegorocznej edycji programu „Senior+” jest **powstanie 330 placówek dofinansowanych na łączną kwotę ponad 52 mln złotych** (na 100 dziennych domów oraz 230 klubów), oraz dofinansowanie, które otrzymają 224 już istniejące placówki, na łączną kwotę ponad 15,1 mln (156 dniennych domów i 75 klubów).

W efekcie placówki powstałe w ramach tegorocznej edycji programu zapewnią osobom starszym 8 279 nowych miejsc pobytu.

Program na rzecz Aktywności Osób Starszych (ASOS)

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej realizuje także Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych (program ASOS). Jego głównym celem jest tworzenie warunków do rozwoju aktywności społecznej osób starszych, które w związku z wyżem demograficznym lat 50 wchodzi lub w najbliższej przyszłości będą wchodzić w wiek 60+, a kończąc aktywność zawodową, pozostają w dobrej kondycji psychofizycznej, mają potencjał, kwalifikacje, życiowe doświadczenie i czas wolny, który można i należy zagospodarować, dzięki tworzeniu odpowiedniej oferty aktywności społecznej.

Program zakłada działania w czterech obszarach: edukację osób starszych aktywność społeczną promującą integrację wewnątrz i międzypokoleniową, partycypację społeczną osób starszych oraz usługi społeczne dla osób starszych. Działania w tym zakresie realizują organizacje pozarządowe i inne podmioty uprawnione działające na rzecz osób starszych.

W tegorocznej edycji programu ASOS na jego realizację przeznaczono 40 mln zł.

W ciągu ostatnich dwóch lat liczba zaktywizowanych seniorów wzrosła niemal dwukrotnie z 333 849 do 641 747 osób starszych.

Program „Opieka 75+”

Odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Polską zachodzące procesy demograficzne, jest również program „Opieka 75+”. Ma on na celu zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych i usług specjalistycznych dla osób samotnych i starszych w wieku 75+ i więcej, zamieszkałych na terenach małych gmin do 60 tys. mieszkańców.

W ramach programu gminy wiejskie, miejsko-wiejskie i miejskie do 60 tys. mieszkańców mogą skorzystać z 50% dofinansowania na świadczenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, **jeżeli dane świadczenie realizują samodzielnie.** Rozwiązanie to służy zapewnieniu wysokiego standardu usług, ponieważ ich realizatorem jest gmina i jej pracownicy.

W pierwszym półroczu 2018 r. w programie „Opieka 75+” uczestniczyło łącznie 358 gmin. **Do dnia 30 czerwca 2018 r. z budżetu państwa przeznaczono na dofinansowanie realizacji usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, o których mowa w programie, ponad 6 milionów zł.**

Uwaga, w 2019 r. czekają nas spore zmiany – program „Opieka 75+” będzie skierowany nie tylko to osób samotnych w wieku 75 lat i więcej, ale **także do osób pozostających w rodzinach.**

W programie będą mogły uczestniczyć również **gminy, które świadczą usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze poprzez spółdzielnie osób prawnych.** Środki finansowe z programu będą mogły być przeznaczone na: dofinansowanie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, które otrzymały dofinansowanie w ramach programu „Opieka 75+” w roku 2018 i będą miały przyznane usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze w roku 2019, a także dofinansowanie na usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, które nie otrzymywały tych usług w roku 2018.

Program „Za Życiem”

„Za Życiem” to program kompleksowego wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Obejmuje on m.in. zapewnienie wszechstronnej opieki nad kobietą i dzieckiem w czasie ciąży i po porodzie, pomoc w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, dostęp do usług koordynacyjno-opiekuńczo-rehabilitacyjnych, specjalistyczne poradnictwo i pomoc asystentów rodziny, a także wsparcie osób niepełnosprawnych poprzez rozwój mieszkalnictwa chronionego.

To jednak nie wszystko. Program zakłada też aktywizację zawodową opiekunów osób niepełnosprawnych. Środki przeznaczone na ten cel z Funduszu Pracy to 23 mln zł w 2017 r. i po 55,5 mln zł w kolejnych czterech latach.

Jedną z form pomocy jest też **dotatkowe jednorazowe świadczenie w wysokości 4 tys. zł** przysługujące rodzinie w przypadku narodzin dziecka z ciężkim, nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Obecnie parlament pracuje nad II etapem zmian dotyczących m.in. wsparcia byłych uczestników warsztatów terapii zajęciowej w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym, możliwości korzystania z elastycznych form zatrudnienia czy wydłużenia z 14 do 30 dni prawa do zasiłku opiekuńczego przysługującego ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym dzieckiem.

Solidarnościowy fundusz wsparcia niepełnosprawnych

Kolejne działanie rządu na rzecz osób niepełnosprawnych to stworzenie systemu wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Jednym z trzech filarów, na których opierał będzie się system, będzie **solidarnościowy fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych** (pozostałe dwa to pakiet społecznej odpowiedzialności oraz program „Dostępność +”.

Fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych będzie zasilany z dwóch źródeł – z części składki odprowadzanej od wynagrodzeń na Fundusz Pracy oraz daniny solidarnościowej.

Składka odprowadzana przez pracodawców od wynagrodzeń wynosi 2,45%. Po zmianach składka będzie pobierana w tej samej wysokości, z tym że 2,30% trafi bezpośrednio na przeciwdziałanie bezrobociu, a 0,15% na fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych. Dzięki temu pomoc osobom niepełnosprawnym zwiększy się o 650 mln złotych rocznie.

Zasadniczym źródłem finansowania funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych będzie jednak danina solidarnościowa. Będą ją płać co roku te osoby fizyczne, których dochody w danym roku podatkowym przekroczą 1 mln zł (ok. 87 tys. zł miesięcznie). Wysokość daniny solidarnościowej wyniesie 4% nadwyżki tej kwoty. Po raz pierwszy daninę najbogatsi podatnicy zapłacą od dochodów uzyskanych w 2019 roku.

W efekcie do funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych trafi w 2020 roku 1,15 mld zł. Razem z częścią składki na fundusz pracy rząd przeznaczy w ramach funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych 1,8 mld zł.

Co ważne, **danina solidarnościowa, przeznaczana na konkretne cele, funkcjonuje w wielu państwach europejskich.** Warto w tym kontekście wspomnieć chociażby o Niemczech czy Hiszpanii.

Wyższe świadczenia dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów

Od 1 stycznia 2018 r. świadczenie pielęgnacyjne wynosi 1477 zł do ręki – to o 71 zł więcej niż rok wcześniej. Ze składkami na ubezpieczenie emerytalno-rentowe oraz ubezpieczenie zdrowotne świadczenie to wynosi 2016,40 zł. Warto podkreślić, że podlega ono corocznej waloryzacji w oparciu o procentowy wskaźnik wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W lipcu br. Rada Ministrów przyjęła również rozporządzenie dotyczące podwyższenia zasiłku pielęgnacyjnego do aktualnej wysokości dodatku pielęgnacyjnego (215,84 zł). Przebiegnie to dwuetapowo. **Od 1 listopada 2018 r. zasiłek wyniesie 184,42 zł (wzrost o 31,42 zł), a od 1 listopada 2019 r. – 215, 84 zł (wzrost o 31,42 zł).** W sumie wysokość zasiłku wzrośnie o 62,84 zł, czyli ok. 40 %. W ten sposób zasiłek pielęgnacyjny wzrośnie po raz pierwszy od 12 lat. **Podwyżka obejmie ok. 912 tys. osób z niepełnosprawnością.** To zmiana postulowana i oczekiwana przez środowisko osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

Dodatkowo od 1 listopada 2018 r. podniesiona zostanie wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego (obecnie 520 zł) oraz zasiłku dla opiekuna (obecnie 520 zł). Oba zasiłki wzrosną o 100 zł każdy, czyli o prawie 20 %.

W przypadku świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych (specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna), podwyższenie kwot obejmie ok. 70 tys. osób. Kwoty tych świadczeń nie uległy podwyższeniu od dnia wejścia w życie regulacji wprowadzających te świadczenia – od 1 stycznia 2013 r. w przypadku specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz od 15 maja 2014 r. w przypadku zasiłku dla opiekuna.

Z początkiem 2017 r. weszła również w życie nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, która realizuje wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 18 listopada 2014 r.

W efekcie w rodzinach, w których wychowywana jest więcej niż jedna osoba niepełnosprawna, więcej niż jeden opiekun może pobierać świadczenie opiekuńcze z tytułu opieki nad osobą niepełnosprawną. Co to oznacza w praktyce? Jeśli w jednej rodzinie jest np. dwoje dzieci niepełnosprawnych, każdy z rodziców może otrzymywać świadczenie pielęgnacyjne z tytułu zakończenia aktywności zawodowej spowodowanego koniecznością sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem.

Rekordowy wzrost renty socjalnej

Renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25. roku życia albo w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Celem renty socjalnej jest kompensowanie braku możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczenia społecznego ze względu na to, że całkowita niezdolność do pracy powstała przed wejściem na rynek pracy. Renta socjalna przeznaczona jest dla osób, które w większości nigdy nie osiągnęły samodzielności życiowej, w wieku dorosłym zamieszkują z rodzicami lub też przebywają wiele lat w instytucjonalnych formach opieki, takich jak domy pomocy społecznej. Świadczenie to jest wyrazem szczególnej troski państwa o osoby nieposiadające zdolności do jakiegokolwiek pracy.

W maju br. parlament uchwalił ustawę podwyższającą rentę socjalną z 865,03 do 1029,80 zł. W efekcie renta socjalna wzrosła do 100% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Wysokość renty socjalnej w stosunku do stanu po podwyżce z marca ub.r. wzrosła więc o 19%, a poczynając od 2015 roku – o 39,2%.

Według danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych rentę socjalną pobiera niespełna 280 tys. osób (dane z I półroczu 2018 r.). Renty socjalne są finansowane w całości z budżetu państwa. Podwyższenie renty socjalnej przeloży się więc na wzrost wydatków budżetowych – w skali miesiąca o ok. 45 mln zł, a w skali roku o 540 mln zł.

Nowe przepisy weszły w życie 1 września z mocą obowiązującą od 1 czerwca br. W praktyce oznacza to, że renta socjalna w podwyższonej wysokości jest wypłacana od 1 września br. z trzymiesięcznym wyrównaniem.

Środowiskowe domy samopomocy

Środowiskowe domy samopomocy to cenne wsparcie dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ale też pomoc dla ich opiekunów. To najczęściej placówki dziennego pobytu, które mogą także prowadzić miejsca całodobowe. Ich podopieczni otrzymują szansę na rozwój osobisty, np. poprzez naukę nowych umiejętności czy rozwijanie tych już nabytych, ale przede wszystkim jest to dla nich możliwość wyjścia z domu, spotkania z innymi ludźmi. To szczególnie ważne dla tych niepełnosprawnych, którzy wcześniej nie mieli szansy na funkcjonowanie poza domem rodzinnym.

W ramach „Programu za Życiem” od 2017 r. ułatwiono dostęp do środowiskowych domów samopomocy większej grupie osób z zaburzeniami psychicznymi, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami sprzężonymi i spektrum autyzmu.

W 2015 r. ustalono, że docelowo poziom dotacji **na 1 uczestnika nie może być niższy niż 250%** kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej. Wcześniej każde z województw samo ustalało te stawki. Jednocześnie wprowadzono okres przejściowy na dochodzenie do tego poziomu – **200 % w latach 2016 – 2017 i 230 % w roku obecnym, co daje dzisiaj 1458 zł dotacji na 1 uczestnika.**

Od 2019 r. dotacja będzie wynosiła już nie mniej niż 250% kryterium dochodowego osoby samodzielnie gospodarującej. Po uwzględnieniu podwyższenia kryteriów dochodowych od października 2018 r. będzie to więc **1 612, 30 zł dotacji na jednego uczestnika dla wszystkich województw. Oznacza to wzrost od 2016 roku o 27 % i o 46,6 % w stosunku do średniej dotacji, jaka przypadała na 1 uczestnika w 2015 roku** przed wejściem zmian w sposobie finansowania, kiedy to każde województwo samodzielnie ustalało ten wskaźnik.

Na ten cel w roku bieżącym zaplanowano dodatkowe środki w wysokości ponad **41 mln zł dla całego kraju.** Pozwalają one m.in. na **zwiększenie dotacji na 1 uczestnika** środowiskowego domu samopomocy do 30%. W 2018 r. kwota tej dotacji wynosi dodatkowe 380 zł. Wysokość dotacji łącznie na uczestnika ze spektrum autyzmu i sprzężonymi niepełnosprawnościami **w roku 2018 wynosi zatem 1 838,20 zł, a w 2019 r.** (po uwzględnieniu zwiększenia kryterium dochodowego) **wzrośnie do 2 278 zł.**

Warsztaty terapii zajęciowej

Warsztaty terapii zajęciowej są ważnym elementem pomocy państwa w rehabilitacji zarówno społecznej, jak i zawodowej osób niepełnosprawnych. W całej Polsce funkcjonuje ponad 700 warsztatów terapii zajęciowej, z których korzysta ok. 27 tys. osób niepełnosprawnych.

*– WTZ organizują zajęcia terapeutyczne, warsztatowe. Odgrywają niezwykłą rolę. Czasami w powiecie są jedy-
nymi placówkami dziennego wsparcia dla osób niepełnosprawnych – mówiła minister Elżbieta Rafalska.*

Finansowanie WTZ jest systematycznie zwiększane. Od lipca br. Dofinansowanie **kosztów rocznego pobytu
jednego uczestnika** w warsztacie terapii zajęciowej wzrósł do **16 596 zł**, w roku **2019 r. wyniesie 17 796 zł**,
z kolei **w 2020 r. i w latach następnych – 18 996 zł**.

Od 1 stycznia 2016 roku dofinansowanie kosztów rocznego pobytu uczestnika w WTZ wzrosło aż o 1200 zł. Do
niedawna wynosiło 15 996 zł. Wcześniej – od 2009 roku było to 14 796 zł.

Podsumowanie programów Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

5 RODZINA
500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	2,46 mln	3,75 mln	13,4 mld zł

*dane na koniec lipca 2018 r.

DOBRY
START
300 dla woznia

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	4,64 mln	1,44 mld zł

*dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	0,87 mln	4 768
2018	2,34 mln	Liczba miejsc*
	1,47 mln ↑	21 492

wzrost 2015 do 2018

*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	150,9 mln zł	2 990	83 960
2018	372,5 mln zł	5 215*	142 856*
	221,6 mln zł ↑	2 225 ↑	58 896 ↑

wzrost 2015 do 2018

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

2015	12,4%
2018	19,4%*
	56,4% ↑

wzrost 2015 do 2018

*dane szacunkowe na koniec 2018 r.

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. dolnośląskie

RODZINA
500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	161,7 tys.	236,7 tys.	834,1 mln zł

*dane na koniec lipca 2018 r.

**DOBRY
START**
300 dla rodzica

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	327,3 tys.	101,5 mln zł

*dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	45 562	231
2018	131 595	

86 033 ↑

wzrost 2015 do 2018

Liczba miejsc*

1 502

*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	10,2 mln zł	285	8 799
2018	32,5 mln zł	434*	14 268*

22,3 mln zł ↑

wzrost 2015 do 2018

149 ↑

5 469 ↑

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

2015	2018	
17,6%	26,5%*	50,1% ↑

Dane ogólnopolskie

12,4%	19,4%*	56,4% ↑
--------------	---------------	----------------

*dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. kujawsko-pomorskie

5 RODZINA 500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	134,3 tys.	208,9 tys.	736,6 mln zł

*dane na koniec lipca 2018 r.

DOBRY START

300 dla ucznia

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	256,5 tys.	79,5 mln zł

*dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	41 672	270
2018	111 206	
	69 534 ↑	

wzrost 2015 do 2018

Liczba miejsc*

1 216

*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	6,9 mln zł	92	3 048
2018	13,7 mln zł	198*	5 682*
	6,8 mln zł ↑	106 ↑	2 634 ↑

wzrost 2015 do 2018

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

2015	2018	
8,8%	15,5%*	76,1% ↑

Dane ogólnopolskie

12,4%	19,4%*	56,4% ↑
--------------	---------------	----------------

*dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. lubelskie

RODZINA
500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	142,2 tys.	226,2 tys.	798,7 mln zł

*dane na koniec lipca 2018 r.

**DOBRY
START**
300 dla ucznia

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	257,3 tys.	79,7 mln zł

*dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	57 521	389
2018	150 401	Liczba miejsc*
	92 880 ↑	1 188

wzrost 2015 do 2018

*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	3,7 mln zł	76	2 906
2018	15 mln zł	134*	5 035*
	11,3 mln zł ↑	58 ↑	2 129 ↑

wzrost 2015 do 2018

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

2015	2018	
8%	12,9%*	61,2% ↑

Dane ogólnopolskie

12,4%	19,4%*	56,4% ↑
--------------	---------------	----------------

*dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. lubuskie

5 RODZINA
500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	60,1 tys.	91,7 tys.	325,5 mln zł

*dane na koniec lipca 2018 r.

**DOBRY
START**
300 dla ucznia

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	124,4 tys.	38,6 mln zł

*dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	16 844	136
2018	46 212	Liczba miejsc*
29 368 ↑		630
wzrost 2015 do 2018		*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	2,4 mln zł	77	2 663
2018	13,7 mln zł	138*	4 728*
11,3 mln zł ↑		61 ↑	2 065 ↑
wzrost 2015 do 2018			

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

	2015	2018	
	14,5%	24,6%*	69,6% ↑
Dane ogólnopolskie	12,4%	19,4%*	56,4% ↑

*dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. łódzkie

5 RODZINA 500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	154,2 tys.	230,1 tys.	809 mln zł

*dane na koniec lipca 2018 r.

DOBRY START

300 dla rodzica

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	281,4 tys.	87,2 mln zł

*dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	47 267	150
2018	113 884	

66 617 ↑
wzrost 2015 do 2018

Liczba miejsc*
1091

*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	9,5 mln zł	118	4 194
2018	17,3 mln zł	215*	7 482*

7,9 mln zł ↑ **97 ↑** **3 288 ↑**
wzrost 2015 do 2018

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

2015	2018	
10,2%	17,3%*	69,6% ↑

Dane ogólnopolskie

12,4%	19,4%*	56,4% ↑
--------------	---------------	----------------

*dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. małopolskie

5 RODZINA 500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	226,6 tys.	358,1 tys.	1,27 mld zł

*dane na koniec lipca 2018 r.

DOBRY START

300 dla ucznia

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	427,4 tys.	132,5 mln zł

*dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	107 314	495
2018	283 043	Liczba miejsc* 1 867

175 729 ↑
wzrost 2015 do 2018

*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	13 mln zł	263	7 762
2018	38,9 mln zł	490*	14 934*

25,9 mln zł ↑ **227** ↑ **7 172** ↑
wzrost 2015 do 2018

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

	2015	2018	
	12,5%	21,5%*	72% ↑
Dane ogólnopolskie	12,4%	19,4%*	56,4% ↑

*dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. mazowieckie

RODZINA
500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	376,4 tys.	553,5 tys.	1,93 mld zł

*dane na koniec lipca 2018 r.

**DOBRY
START**
300 dla wnioza

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	667 tys.	206,8 mln zł

*dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	134 126	864
2018	355 261	Liczba miejsc*
	221 135 ↑	3 398

wzrost 2015 do 2018

*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	21,5 mln zł	625	15 527
2018	74,5 mln zł	1 186*	26 163*
	53 mln zł ↑	561 ↑	10 636 ↑

wzrost 2015 do 2018

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

	2015	2018
	15,5%	23%*
Dane ogólnopolskie	12,4%	19,4%*
		48,4% ↑
		56,4% ↑

*dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. opolskie

5 RODZINA 500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	50,6 tys.	76,9 tys.	277,6 mln zł

*dane na koniec lipca 2018 r.

DOBRY START

300 dla ucznia

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	106,3 tys.	33 mln zł

*dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	17 029	116
2018	45 279	Liczba miejsc*

28 250 ↑
wzrost 2015 do 2018

575
*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	4,2 mln zł	223	2 937
2018	9,4 mln zł	149*	4 432*

5,2 mln zł ↑ **74 ↓** **1 495 ↑**
różnica 2015 do 2018

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

2015	2018	
18,1%	25,8%*	42,5% ↑

Dane ogólnopolskie

12,4%	19,4%*	56,4% ↑
--------------	---------------	----------------

*dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. podkarpackie

5 RODZINA
500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	141,7 tys.	230,2 tys.	814,4 mln zł

*dane na koniec lipca 2018 r.

DOBRY
START
300 dla ucznia

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	265,8 tys.	82,4 mln zł

*dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	65 742	191
2018	176 368	Liczba miejsc*

110 626 ↑
wzrost 2015 do 2018

*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	10,1 mln zł	93	3 799
2018	19,5 mln zł	179*	7 075*

9,4 mln zł ↑ **86** ↑ **3 276** ↑
wzrost 2015 do 2018

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

2015	2018	
10,1%	17,6%*	74,3% ↑

Dane ogólnopolskie

12,4%	19,4%*	56,4% ↑
--------------	---------------	----------------

*dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. podlaskie

5 RODZINA 500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	76,8 tys.	122,8 tys.	433 mln zł

*dane na koniec lipca 2018 r.

DOBRY START

300 dla ucznia

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	139,4 tys.	43,2 mln zł

*dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	30 424	197
2018	85 226	
54 802 ↑		Liczba miejsc*
wzrost 2015 do 2018		788

*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	3,3 mln zł	68	2 341
2018	13,7 mln zł	114*	3 908*
10,4 mln zł ↑		46 ↑	1 567 ↑
wzrost 2015 do 2018			

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

2015	2018	
11,6%	17,6%*	51,7% ↑

Dane ogólnopolskie

12,4%	19,4%*	56,4% ↑
--------------	---------------	----------------

*dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. pomorskie

RODZINA 500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	158,2 tys.	248,2 tys.	871,5 mln zł

* dane na koniec lipca 2018 r.

DOBRY START

300 dla ucznia

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	301,5 tys.	93,5 mln zł

* dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	68 352	368
2018	182 174	
113 822 ↑		Liczba miejsc*
wzrost 2015 do 2018		1 620

*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	18,5 mln zł	269	5 580
2018	33,7 mln zł	514*	8 851*
15,2 mln zł ↑		245 ↑	3 271 ↑
wzrost 2015 do 2018			

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

2015	2018	
12,7%	18%*	41,7% ↑

Dane ogólnopolskie

12,4%	19,4%*	56,4% ↑
--------------	---------------	----------------

* dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. śląskie

RODZINA
500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	261,4 tys.	382,8 tys.	1,35 mld zł

*dane na koniec lipca 2018 r.

**DOBRY
START**
300 dla ucznia

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	512,3 tys.	158,8 mln zł

*dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	81 647	375
2018	225 932	Liczba miejsc*

144 285 ↑
wzrost 2015 do 2018

2 312
*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	15,7 mln zł	238	8 623
2018	31 mln zł	455*	14 460*

15,3 mln zł ↑ 217 ↑ 5 837 ↑
wzrost 2015 do 2018

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

2015	2018	
11,1%	17,5%*	57,7% ↑

Dane ogólnopolskie

12,4%	19,4%*	56,4% ↑
--------------	---------------	----------------

*dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. świętokrzyskie

5 RODZINA 500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	78,2 tys.	120,1 tys.	426,7 mln zł

*dane na koniec lipca 2018 r.

DOBRY START

300 dla ucznia

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	142,8 tys.	44,3 mln zł

*dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	25 894	361
2018	68 925	Liczba miejsc*
	43 031 ↑	843

wzrost 2015 do 2018

*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	7,1 mln zł	44	1 523
2018	7,5 mln zł	105*	2 650*
	0,4 mln zł ↑	61 ↑	1 127 ↑

wzrost 2015 do 2018

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

2015	2018	
7,8%	12,7%*	62,8% ↑

Dane ogólnopolskie

12,4%	19,4%*	56,4% ↑
--------------	---------------	----------------

*dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. warmińsko-mazurskie

5 RODZINA 500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	94,3 tys.	149,8 tys.	530,8 mln zł

*dane na koniec lipca 2018 r.

DOBRY START

300 dla woznia

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	180,7 tys.	56 mln zł

*dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	30 327	227
2018	81 379	

51 052 ↑
wzrost 2015 do 2018

	Liczba miejsc*
	926

*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	4,5 mln zł	75	1 896
2018	6,9 mln zł	130*	3 135*

2,4 mln zł ↑ **55 ↑** **1 239 ↑**
wzrost 2015 do 2018

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

2015	2018	
7,9%	13,2%*	67,1% ↑

Dane ogólnopolskie

12,4%	19,4%*	56,4% ↑
--------------	---------------	----------------

*dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. wielkopolskie

5 RODZINA 500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	246,3 tys.	374 tys.	1,3 mld zł

*dane na koniec lipca 2018 r.

DOBRY START

300 dla uźnia

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	446,1 tys.	138,3 mln zł

*dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	78 981	249
2018	215 002	Liczba miejsc*
	136 021 ↑	1 723

wzrost 2015 do 2018

*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	14,7 mln zł	333	8 160
2018	33,7 mln zł	593*	14 142*
	19 mln zł ↑	260 ↑	5 982 ↑

wzrost 2015 do 2018

Wskaźnik uźłobkowania (z nianiami)

2015	2018	
12,4%	19,4%*	56,4% ↑

Dane ogólnopolskie

12,4%	19,4%*	56,4% ↑
--------------	---------------	----------------

*dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

Podsumowanie programów rodzinnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

woj. zachodniopomorskie

RODZINA
500+

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0	0 zł
2018*	95,9 tys.	145 tys.	514,3 mln zł

* dane na koniec lipca 2018 r.

**DOBRY
START**
300 dla ucznia

	Liczba dzieci	Środki
2015	0	0 zł
2018*	200,9 tys.	62,3 mln zł

* dane szacunkowe MRPiPS

KARTA DUŻEJ RODZINY

	Liczba użytkowników KDR	Liczba partnerów*
2015	27 659	149
2018	73 092	Liczba miejsc*
45 433 ↑		897
wzrost 2015 do 2018		*09-2018 r.

MALUCH+

Żłobki, kluby
dziecięce

	Środki	Liczba placówek	Liczba miejsc
2015	5,5 mln zł	111	4 202
2018	11,3 mln zł	181*	5 910*
5,8 mln zł ↑		70 ↑	1708 ↑
wzrost 2015 do 2018			

Wskaźnik użłobkowania (z nianiami)

2015	2018	
14,5%	20%*	37,9% ↑

Dane ogólnopolskie

12,4%	19,4%*	56,4% ↑
--------------	---------------	----------------

* dane szacunkowe na koniec 2018 r.

wzrost 2015 do 2018

www.mrpips.gov.pl